

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmentellen levelek
csak jasmert kezektől fo-
gadhatnak el.

Írásatok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A szilvértől minden gar-
mondsor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:

hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes szó után

1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt, díszbetűt s kör-
zettel ellátott hirdeté-
nyekért termékek szerint,
minden centimeter
után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések a „Zemplén”
nyomdájába küldendők.

Kereskedelem és statisztika.

A nemzetközi kereskedelemben a behozott és kivitt javak tömege két csoportra oszlik. Saját termelvényeink kivitele s az ország határain belül fogyasztandó cikkek behozatala képezi saját *be- és kivitelünket*; idegen áruknak kivitel céljából behozatala s ezek kivitele képezi a viszonylagos külkereskedelmet. Az összes ki- és bevitel és a saját be- és kivitel közötti különbsétek tükrözik vissza a viszonylagos külkereskedelem terjedelmét. Itt ismét figyelembe veendő a behozatal és kivitel állása, melyet *abszolút és relatív* számok fejeznek ki; a be- és kiviteli kereskedelem iránya és a *változások* ugy a nemzetközi kereskedelem állásában, mint *irányában* s egyuttal ezen változások okainak kinyomozása.

És nemcsak a forgalmi eszközök tökélyesülése, egyéb indokok is befolyásolhatják a nemzetközi kereskedelem emelkedését. E tekintetben a modern államokban, főleg az eszélyes vámpolitika idéz elő magasabb lendületet. Példa erre Anglia. Itt p. a gabnavámok megszüntetése a társadalmi és közgazdasági fejlődés történetében mélyreható válpontot képez. 1810-ben az angol termények kivitele 48,3 millió font sterling értéket képviselt, 1820-ban 36,7 millióra, 1830-ban 38,4 és 1840-ben 51,3 millióra rugott. A gabnavámoknak erre következett megszüntetésével már 1850-ben a kivitel 71,3 millió font st. értéket képviselt, 1860-ban 136, 1870-ben 199,3, 1876-ban a válság legsúlyosabb nyomása alatt 201 millió font sterlinget. Míg a század első évtizedeiben a kivitel fejenként 1—2 font sterlingre tehető, addig a gabnavámok megszüntetésével 2—4—6—8 fontra emelkedett.

Itt csak egyetlen, jóllehet a világforgalom legbecsesebb, mert legnélkülözhetlenebb cikkéről van szó; de az összes östermelési és iparterményekre áll az, hogy az eszélyes kereskedelmi és vámpolitika emelőleg hat a nemzetközi kereskedelemre, ellenben a tévirányok sirját áshatják a nemzeti vagyonosodásnak és egyéni jólétnek.

A kereskedelem statisztikája részletes bonczkés alá vevén az összes termelvényeket, szolgáltat erre nézve legmegbízhatóbb adatokat.

A kereskedelmi statisztika ugyanis nemcsak a világkereskedelmi forgalom nagyszabásu mozgalmait kíséri éber figyelemmel, hanem azt is megfigyeli: miként oszlik meg az egyes államok kereskedelmi mozgalmá a különféle terménycsoportok tekintetében és fűrkésző kutatásait az egyes kereskedelmi cikkekre is kiterjeszti s meghatározza az egyes cikkek összmenységét, vagyis mindazt, mi a kérdéses cikkből termeltetik. E meghatározás megközelítőleg pontos lehet ott, hol szorosan körvonaltott termelési vidékről van szó; a világkereskedelem legfontosabb cikkeinél azonban (gyapot, szén, nemes érczek, kávé stb.) becslésekkel, melyek feltevéseken épülnek, kell beérnie.

Az egyes kereskedelmi cikkek statisztikája meghatározza továbbá a kérdéses cikk behozatali és kiviteli *összmenységét*; a *termelés és kivitel emelkedését vagy apadá-*

sát; a behozatal és kivitel irányát. A behozatal és kivitel irányában előálló változásokat s ezek okait, melyek a termelési viszonyokban, a közlekedésben és ennek akadályában, a fogyasztási vidék közgazdasági helyzetében keresendők. E meghatározásainál a kereskedelmi statisztika mint eszközökre támaszkodik, az östermelés, ipar, ár-forgalom s az összes nemzetgazdaszat statisztikájára, a vám- és kereskedelmi politikára, a politikai és társadalmi élet viszonyainak felismeréséből merített tapasztalatokra.

A világgforgalmi cikkek közt kétségenfelül a *gabna* foglalja el az első helyet. A jelenkori világkereskedelem kiegyensúlyozta a gabnaár különbözőségeit s lehetővé teszi, hogy a föld összes nemzetei közremunkáljanak az egész emberiség élelmezésén. A legfontosabb *gabnatermelő és kereskedő* országok: az észak-amerikai Egyesült-Államok, Oroszország, Magyar-ország birodalom, Románia, Britt-Kelet-India.

Az Egyesült-Államok kivitele gabnában és kenyérvényekben 1877-ben: 727 millió márká értékét képviselt, bevitelének értéke ellenben nem haladta meg a 34 millió márkát s ekként a kiviteli értéktöbblet 694 márkára rug.

Oroszországban 1873-ban a gabnakivitel nem volt több 43 millió hektoliternél, 1878-ban azonban már 87 millió hektoliterre rugott (100% növekvés) s míg Oroszország gabnakivitelének értéke 1865-ben 198 millió márká volt, addig 1878-ban 1223 millió márká összegre emelkedett.

A Magyar-Osztrák birodalom gabnakivitele, ideértve a kivitelre került liszt és hüvelyes vetemények értékét is, 1878-ban 334 millió, ellenben ugyanezen cikkekben a bevitel 99 millió márká értékét képviselt.

Románország 1877-ben 4,6 millió m. értéket képviselő bevitellel szemben 64 millió m. értékű gabnát exportált.

Britt-Kelet-India kivitele gabnában és rizsben folyton növekszik; 1877-ben kivitele 137 m. értéket képviselt.

Ezen államok uralkodnak ez idő szerint a világpiacra a legnélkülözhetlenebb tápanyagot képező gabonával. Mellettök még a Duna-fejedelemségek, névszerint: Szerbország, Bulgária; továbbá Dánország, Algír, Ausztrália, Egyiptom, Spanyolország, Canada, Chili, Tunis, Japan és Cochinchina, (e két utóbbi rizsszel) élénk részt vesznek a gabnakivitelben s járulnak az öszemberiség élelmezéséhez.

Választási mozgalmak.

A közelgő megyei tisztujítás alkalmából a szerencsi és tokaji járás területéhez tartozó megyei bizottsági tagok által Szerencsen 1883. november 19 én tartott értekezlet jegyzőkönyve. Jelenlevők: Szirmay Ödön, Zalay István, Füleky László, Zabráczy Ottó, Szenczy László, Somogyi József, Gógh Lajos, Nagy Károly, Nagy Barna, Buza József, Rimaszombathy Pál, Novák Gyula, Hubay Miklós, Kántor Vilmos, Szabó Lajos, Bolner Károly, Olcsváry Gyula, Bartha János, Sárossy József, Reisz Salamon, Kolos Barna, Zakó Soma, Mezössy Gusztáv, Szirmay István, Hajdu Mihály, Ternyey Pál, Benedek Pál, Velbavszky Alajos, Izsépy Elek, Orás

Kálmán, Pál Albert, Záhány Gusztáv, Balogh Dániel, Pataky Alajos, Ranner János, Balásy Ede, Nagy Lajos, Balogh Géza, id. Jeney József, Potoczky Dezső, ifj. Jeney József, Rittinger Károly, Nagy Ferencz, Karacsony Mihály, Vitányi Bertalan.

Zalay István üdvözlőlvén az egybegyűlt bizottsági tagokat, mindenekelőtt elnök és jegyző választását kéri, mihez képest indítványára elnökké: Szirmay Ödön, jegyzővé: Vitányi Bertalan egyhangulag megválasztattak.

Elnök az értekezletet megnyitván, az ez alkalommal feljelenendő megyei tisztviselői állások tekintetében elhatározottat, hogy az értekezlet csupán a központi, valamint a szerencsi és tokaji járasok tisztviselői jelölésére kíván kiterjeszkedni, a többi járási tisztviselők tekintetében pedig megállapítottat, miként az egyes járasokban a bizottsági tagok többsége által ajánlandó jelöltek támogatása, azonban az egyes bizottsági tagok kötelezettsége nélkül általában kimondatik ugyan, de annak viszont eme két járásbeli többségi jelöltek részére leendő megszerzése is a lehetőséghez képest előmozdítandó.

Ennek folytán a központi tisztviselői állásokra és pedig alispán: Matolay Etele, főjegyző: Viczmány Ödön, I. ső aljegyző: Fuzy Kálmán, II. od aljegyző: Farkas Dezső, főügyész: Vékey Gedeon eddigi tisztviselők; az ujonnan rendszeresítendő alügyészi állásra a tiszteletbeli ügyészként évek óta teljes elismerésre méltóan működő Mizsák István, arvaszéki elnök: Payzoss Andor, arvaszéki ülnökök: Spilenberg Barna, Karsa Ferencz, Horváth József, arvaszéki jegyző: Kálnassy Sándor ez idő szerinti tisztviselők egyhangulag jelöltettek.

Az ujonnan rendszeresítendő arvaszéki ülnökségre Pékáry Gyula a megjelentek nagy többsége által hangoztatott, de egyesek által Lácza Károly és Ördögh Mihály is ajánltatván, ezen állás nyílt kérdésként hagyatott; főpénztárnokká: Csiszár Gabor, főszámvevőül: Kossuth Gusztáv szintén egyhangulag jelöltettek.

A szerencsi járási tisztviselői állásokra jelölve lettek, szolgabíró: Zabráczy Miklós, szolgabíró segéd: id. Séra István egyhangulag, járási orvos: dr. Patzauer Mór jelenlegi járási és dr. Stark Janos szerencsi gyakorló orvos, állatorvos: Zakár János jelenlegi állatorvos egyhangulag.

A tokaji járásban: és pedig a szolgabírói állásra Szenczy László mostani szolgabíró, a tokaji kerületbe tartozó bizottsági tagok többsége által s rajta-kivül ugyanazon bizottsági tagok kisebbsége részéről Székely Károly és Karacsony Mihály, szolgabírói segédé: a jelenleg működő Vályi István, azon esetre pedig, ha ő a s.-a.-ujhelyi járásba választatnék meg, Matolay Béla; járási orvosá: dr. Székely Lajos egyhangulag jelöltettek.

A jelen értekezlet határozatainak lehető érvényesítése, valamint a főispán ur ó méltóságának leendő bejelentése céljából végül egy öt tagu végrehajtó-bizottság választása határozottat el, mely egyszersmind a többi járasok bizottsági tagjainak határozatait a kituzott választási határnapon adja az itteni bizottsági tagok tudtára és ezen végrehajtó-bizottság tagjainul Szirmay Ödön, Ternyey Pál, Balogh Géza, Somogyi József és Zakó Soma egyhangulag megválasztattak.

Ezekben a megállapított tárgysorozat kimerítettvén az értekezlet berekesztett.

Kmf.

Vitányi Bertalan,
ért. jegyző.

Szirmay Ödön,
ért. elnök.

Meghívó.

A zemplénmegyei orvos-gyógyszerész egy-let folyó évi novemberhó 13-én tartott s akkor be nem fejezett **tisztujító közgyűlését** folyó évi decemberhó 18-án délután 3 órakor S.-a.-Ujhelyen a megyeházán az arvaszéki tanács-teremben tartandja, melyre a t. c. tagtárs urak ezennel meghívattak.

Kormos és Decsényi

ezelőtt

Deutsch József.

fűszer-, bor-, csemege-, sajt-, rum-, thea-, gyarmat-, festék és ásványvíz kereskedése.

S.-a.-Ujhelyt.

NAGY-SÁROSI MŰMALOM LISZTRAKTÁRA.

M. K.

DOHÁNY és SZIVAR

főfőzsde.

M. K.

DOHÁNY és SZIVAR

különlegességi áruda.

Hoff János cs. k. udv. szállító maláta gyártmányainak főraktára Zemplénnegyére dr. **Gölis**-féle étkepor. — **Moll**-féle Seidlitz por és sós-borszesz. — **Brázay**-féle sós-borszesz. — **Popp**-féle Anatherin szájvíz. — **Krohn**-féle csukamáj-olaj. — **Kwizda**-féle marhapor és Restitutions fluid. — **Tarma**-féle Eau de Cologne és szappanok. — Toilet szivacsok.

Angol, francia és kremsi mustár. — Mixed pickles. — Francia szarvasgomba. — Legfinomabb sardinák olajban. — Angolna. — Marinizott és füstölt hering. — Hollandiai és scóciai hering. — Orosz Caviár. — Liebig-féle huskivonat.

ANGOL ÉS BÉCSI THEASÜTEMÉNYEK ÉS POZSONYI KÉTSZERSÜLT.

FRANCIA GLACIROZOTT GYÜMÖLCSÖK. — BERBER ÉS AFRIKAI DATOLYA. — SULTÁNFIGE. — OLASZ MOGYORÓ. — GÖRZI MARONI.

Legf. francia, hollandi liqueurök és vadászipalok.

Suchard-féle csokoládék.

Vidéki megrendeléseket pontosan, gyorsan s minden figyelemmel teljesítünk; csomagolást nem számítunk.

Szakmánkba nem tartozó megrendeléseket is kellő felvilágosítás mellett, szívélyességgel minden kitelhető módon teljesítünk.

Nagyobb megrendeléseket helyben, a házhoz szállítunk; a vidékieket pedig a helybeli pályaudvarhoz.

A kellemetlenségek kikerülése végett, a czímet, vasuti vagy posta állomást, úgy az árúk mikénti küldését, u. m. teher-, gyors-, vagy postaszállításban különösen megjelölni kérjük.

3-8

Tej eladás.

Van szerencsém a helybeli t. cz. közönség tudomására hozni: miszerint nagyméltóságu báró Sennyey Pál csörgő-regmeczi uradalmából

a naponkénti összes tejkészletet megvettem, s azt üzletemben

folyó hó 20. napjától

a reggeli órákban részletenként elárusítom.

Miután a tej hamisítása most már a falvakban is elharapódzott a t. cz. közönségnek véltem jó szolgálatot tenni, midőn e sok kockázattal járó vállalatra magamat elhárítottam.

A háztartásra nézve a tiszta, fris és egészséges marhaktól termelt tej fontossággal bírván, azon reményben vagyok, hogy a t. cz. közönség ide vágó törekvéseimet méltányolni fogja s naponkénti tejszükségletét üzletemből szerzeni be.

Teljes tisztelettel

3-3

BÁNÓCZY KÁLMÁN.

Hirdetmény.

Nagy-Bozsva község határához tartozó összes terület, u. m. 1200 hold szekciózott erdő és 1000 hold mező, mint vadászterület bérbe adandó. Bérelni szándékozók a folyó évi december hó 9-én Nagy-Bozsván d. u. 1 órakor tartandó nyilvános árverésre meghivatnak.

Az előljáróság.

HIRDETMÉNY.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

mindazon zálogtárgyakat, melyek

folyó évi augusztus 1-ig ki nem váltattak,

ugyancsak folyó évi december 23-án délutáni 2 órakor

az intézet helyiségében, Kazinczy-utca, gróf Andrassy-féle házban,

hiteles közeg jelenlétében

nyilvánosan elárverelni fogja.

➔ **Árverés alá kerül: állam és értékpapír, arany- és ezüst ékszer, gyöngy, óra stb. stb.**

Sátoralja-Ujhely, 1883. november 23.

Az igazgatóság.

2-3